

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Felelős szerkesztő: **Berecz Gyula**

Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetesek a kiadóhivatara czimeze Turóc-Szt.-Mártonba küldendők

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

A mostoha gyermek.

(A rendőri közigazgatás.)

Elég találó-e a cím azon jog- és ügykör airtalmas voltának esetelésére, mellyel ez idő szerint a rendőri közigazgatás, tehát a járássokban a főszolgabírók, továbbá a rendezett tanácsú városok rendőri közigazgatásának képviselői felruházva vannak és betöltésére hivatottak, nem állíthatni; azonban alig vonja kétségbe valaki, hogy a közbiztonság, közrendészet, közegészségügy, köztisztaság, közérkölség stb. gondozóinak mostoha gyermekei.

Úgy szólván eszményi azon feladat, mely a rendőri közigazgatás tisztviselőire szép és nemes de egyszerűsind felelősségteljes hivatású betöltésében megvalósítandónak jelentkezik; szép és nemes azért, mert lényegének legfőbb súlya embertársainak legvitalisabb érdekeinek s így végeredményében a társadalmi rend, a közbéke fenntartására, javítására és gyógyítására irányul; felelősségteljes pedig azért, mert e feladatból folyó hatósági ténykedésben érvényesülő egyéni fölfogás helyessége, vagy ellenkezője becses győgyírként, vagy pedig a legveszélyesebb méregként hathat az egyes, esetleg széles emberi körök különböző természetű érdekeire.

Mily nagy horderóval, mily kiszámíthatatlan kihatóással s végül mily mérlegelhetetlen következményekkel kapcsolatos a rendőrihatósági jogkör egyéni vonatkozásának minősége e jogkör területi határain belül élő társadalom erkölcsi és anyagi közviszonyaira, e „probléma” ily dióhéjba szorított czikk során ugyan ki nem meríthető, de egyes főbb nyomaiban és vonásaiban mégis feltüntethető.

Elvben általában a rendőrihatósági jogkör a következőkben körülvonható:

A hatóság kerületét alkotó geographiai területen lakó népesség egyesinek és bármely jogalapon képződött testületei mindennemű mozgalmainak, ténykedéseinek állandó figyelemmel való kísérése s e mozgalomnak ténykedések jogszabály ellenes alakulásának praeventív hatósági intézkedéssel lehető meg-

akadályozása, nemkülönben a jogszabályba ütközött cselekménynek elkövetőinek, társainak és a cselekmény részleteinek nyomozása, megállapítása, a tetteseknek és társaiknak jogszertű alapon való megbüntetése, vagy megbüntetésére.

A felhozottakból első benyomásként talán nem is hámozható ki azon horderó, mely e jogkör gyakorlásában rejlik, ha azonban csak némileg is mélyebben tñnődünk felette, ha egyes jogellenes cselekmény megtorlásának hatásait vizsgáljuk; szemügyre vesszük különösen, hogy a megtorlás mily következményekkel járt, mily befolyást, átalakítást gyakorolt a társadalom rétegeire: könnyen fölfogjuk, átértjük, sőt átérezzük e jogkör mikénti betöltésének fontosságát, mert feltétlenül belátjuk, hogy ahhoz eredményekben az emberiség erkölcsi és anyagi érdekeinek alakulása, módosulása, minősége jelentékeny arányban van fűzve. Már pedig tagadhatatlan, hogy a társadalom sarkköve leginkább az erkölcsiség és anyagi jólét alapjain nyugszik.

Mily deprimaló és mételeyező hatással van a közmorálra azon tudat, hogy valamely jogellenesség, mely köztudomásulag végbement s kizárólag a hatóság képviselőjének, vagy közegének itt nem specifikálható (de könnyen elképzelhető) egyéni tulajdonosságainál fogva megtorlatlanul marad s mily következményeket szül így a közmorál, mint az anyagi jólét szempontjából a hatósági jogkör gyakorlójának és iskolázatlan nyers közegének ama számos helytelen eljárása, mely leginkább az emberiség, a közviszonyok nem ismerésében, de másrészt a hatóság képviselője egyéni természetének, fölfogásának meg nem felelő voltában gyökeredzik, legelőkeltebben az uralkodó s időrövidre stülődő közviszonyok reprodukálják s félf, hogy azon útvesztő, melyen a rendőri közigazgatás jelenleg halad, veszélyes örvényben, csak nagy áldozatokkal is nehezen átgázolható zátonyban fog kiesücsösödni.

Minden ténykedés sebez, vagy gyógyít s hogy a rendőrihatósági gyógyítani van hivatva az már az elmondottakban is befnfoglaltatik.

E czél volna tehát tartandó szem előtt,

melynek megvalósításához nem annyira a jogszabályok tömkelege, az eljárás praecisirozása igényeltetik, mert minden elképzelhető cselekmény a jogszabályok keretében talán nem is codifikálható, az eljárás maga pedig minden irányban és tekintetben szintén nem részletezhető, e czél elérése leginkább a hatósági képviselő egyéni képességeitől, természetétől és tulajdonságaitól függ.

Minden rendőrihatósági jogkör, mint már említve volt, — bizonyos geographiai területre van kiterjesztve, első feltétel tehát annak helyes betöltéséhez és ellátásához, hogy az illetékes egyén a területet magát alaposan ismerje, ismerje annak természeti alakulásait s így előnyeit-hátrányait, mert ezek ténykedése során sokszor számbaveendő szerepet játszanak, de ismerje különösen a hatósági jogkörön belül élő nép közönségét, erkölcsit, tulajdonságait, hajlamait és hibáit általában, ismerje ez egyesekeket és tekintetben nyilvánuló vonásait, jellemét, mert ezek nélkül kötelességének még a leghalványabb mérvben sem képes eleget tenni, minden törekvése, buzgótsága és rendszere nevetiséget ábránddá fajul.

Második főköllék pedig a hatóság képviselőjének alkalmas volta: higgadt természet, gyors fölfogás, tapintat és rigorosus tárgyalogasságnak foghatatja hasza át egyéniségét, mert e nélkül hivatásának magaslatára nem emelkedhetik, helyes merderben nem haladhat, hanem kullogva-döcögve fog kapkodni a közmorál és az anyagi jólét rovására!?

E kérdésnek felvetése most a közigazgatásnak küszöbön, sőt már folyamatban lévő rendezése alkalmából actualisnak jelentkezik s annak sanálása legezelszeríben oly képen volna megvalósítható, hogy a rendőrihatósági funkcionáriusok szakszerű kiképzésére a m. kir. csendőrség visszaállítása alkalmából életbe léptetett tanfolyamokhoz hasonló „kursusok” szerveztetnének s a rendőrség általában eljárásában és szellemében egyöntetű intézményi fejlesztetnék, mert a jelenlegi alapon a „közérdek” továbbra is mostoha gyermek marad.

Zolyomi.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Egy lakás története.

Írta: Zányi Kálmán.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Nem vagyok erőszakos improvizátor, de azért több jogosultságot vindikálok ezen tárgynak, mint az a sok poéta, ki csak dülendező falakat vagy plane kopár sziklakat énekel meg és sikerült témáját elnyeri a „Héjvári Riadó” cz. lapnak, mely mellesleg a malariabetegek szépirodalmi közlönye, irodalmi pályázatának első díjat: egy hímett pólyakötőt . . . ! Ha végigolvasva valaki az alábbiakat bizton, egy egész kis babát itélne meg nekem jutalmul, pedig érdemtellenül, mert nem saját ötletemet, de egy öreg barátom élményeit regisztrálok.

De hadd beszéljen ő maga!

Hol történt, hol nem, olyan vidéki város volt történetem színhelye, hol a modern intézmények és kulturintézetek európai nivón nyújtózkodtak s az ember a sőtördöl a jogakadémiaig mód és tehetség szerint a társadalom bármily oszlopára bardonodhatott. Nem kellett csak itt születni, iskolát végezni, kineveztetni s leszolgálni az idejét s az ember meg is halhatott a nélkül, hogy látnia kellett volna a manyoki vásárt, vagy a svábhgyi citadellát. E nevezetes városban volt énnekem egy szép lakás házam, nóm és három gyermekem. E révén engem az élet harangöntő-hajdu-féle kritikusi boldognak irigyletek, pedig minden voltam, csak

az nem. Legalább évekig nem Minden vállalkozásom meghusit s a szerencze oly konzekvensul kerügetett, mint a H-cht bankház főnyereménye. Egyetlen ténrt csináltam, már mint feleségemmel, de ez is nagyon ambózüvé vedlett az évek során. Huszonnyolcz év múlva megcsináltam a hazas boldogság vagyonmérleget s konstataáltam, hogy van egy huszonhét éves Pálné fiam, ki már végigbukta az ország összes jogakadémiait az államvizsgán, egy huszonhét éves Péter fiam, ki duplazva a gymnáziumi osztályokat alapos készültséggel, de bizonytalan tudással áll harmadszor a matúra előtt s egy eladó leányom, ki szép is, hamis is, de hajadon is.

Ezek mind olyan nyereségek voltak, mint a hitelbankok igérvényei, melyek csak a harmadik emberöltőben gyümölcsöznek. A vesztéségek oldalán találtam perben leledző jussomat a egy nagybátyai bírtokhoz és egy agyúsiket feleséget mindazzal a sok gondnal, melyeket az én kiváltságos helyzetem természetesen okozott.

Am az ember sohasem tudja, mitől jó a sükét feleség.

Egy napon ugyanis örökké ifjú primadonna módjára tanczolva s larmásan rontott be hozzám az oldalbördám.

— Vivat öregem, tudod mi lélt? Évek óta ma hallottam először és újra két fülemmel. . . !

Megdermedtem azon feltevésben, hogy Nóbélék pozsonyi dynamiktarktra robbant fel s nóm konstataita a detonációt.

Élénk kérdőjellel görbültem.

— Biz nehezen talináid ki, hol történt ez velem. Kint jártam az úveggyár tájékan s egyszerre úgy rémlik, mintha utanam sasirozta valaki valczer utényben. . .

— Bizonyára a direktor; nagy hölgybarát! Magyaráztam én.

— Dehogy. Meggyőződtem, hogy csak a nyilak zenéje volt a közüdzában. Azóta imádom a zúzónyilakat s elhatároztam, hogy oda megyünk lakni a huta közelébe, hol az én elhanyagolt érzékem oly élvezetesen üdülni képes. Már meg is néztem a régi kohotisztai lakást. Abba költözünk.

Elég vérmes impresszionista vagyok, de nóm műizlének megosztasához biányozott az illúzióm. Az izlés kolomben diferens; kinek a Wagner jó, kinek pedig Kubelík a Paganini kell. Kiköltözködni a hutaóhoz annyit tesz, mint bombázó agyán sziesztálni.

Szerencsére a hvonkivált emberek egykedvűiebben vették a dolgot s azt is kisütötték, hogy ha mi szép lakásunkat elhagyjuk, okvetlenül egy beköltözködhető utódnak csinálnak helyet. Különösen három-négy uri ember, kik eddig társadalmi pozicionális fölényvel meg sem láttak, kezdtek engem süvegelve észrevenni. Meglepődtem rajta, még pedig kellemesen, mert valamennyi tuszom volt dülóre kerülő soraimban. Valjon miben török a fejüket? töprengtem, de csak nem tudtam kisütni sehogy sem.

Egy napon megszóított Kropacek törvénszéki bíró, éppen a perem referense:

— Hallom amice, ki fog költözködni remek kis fészkeből; nos tempus rája. Bolondja vagyok nóm izlésének, ő bizony általában is lelkesült vírágos kertjéért é!

Jeremiás siralmait kesergő az idevaló tót nemzetiségű vezér-közönségünk illetékel, hogy „a tót, ha parancsol, alázatosabban, mint a magyar, ha kér.” Hát ez is baj? Pedig ez a mondas sem elvontan, sem viszonylag nem felel meg a valóságnak. Ennek bizonyítékát maga az idézett lap szóból vezéreljük is szolgálta, ami dőn a magyart a tót ellenségének oda állítja és nem állal a tótsgat ezer éves rabzolgaságáról meséli. Annál jellemzőbb a panasz a *cs. kir. község hadserege* ellen, ahol — ugymond — a tót nem viheli féljébe kapitányát. Természetesen ennek is a magyarok az okai, akik, amint jól tetszik tudni, a katonai főnököket mint elhalász- szák a „Národnie Noviny” érdemes hadvezérei elől. Szeretnők, ha valamely nyitlabb fejének ki ebbeli öhájtásait és pontokba foglalná a hadsereg tót reorganizációjának programját, már csak avégből is, hogy a legfőbb hadúr és a hadvezetés tudomást szerzeszen a pánszláv tábornoki kar öhájáról a haderő, nevezetesen a tengeri armádia tekintetében, aminek éppen most nagy hasznát lehetne venni, midőn a monarchia esetleg kénytelen lesz Kinában a boxerek ellen nagyobb tengeri s szárazföldi akciót indítani. Egyébként ne búsuljon a t. újság ama mondas miatt, hanem állítsa szembe vele a sokkal népszerűbb közmondást, mely azonban csak viszonylag alkalmazható ezuttal is, hogy ugyanis: fogadj be a főnök és kiver a házból . . . De csak úgy ha lehet!

Örültsg vagy mi? ezímt minapi közleményünk ellen, amint minket értesítettek, a helybeli tót nemzetiségű hírlap körében azzal a mentéggel hozakodnak elő, hogy a sz.-pétérvári hittudományi akademia pánszláv konviktu sába nem eszalgotatták a tótokat vagyis *szlovákokat*, hanem a *szlovánokat* vagyis szlovákokat. Nem hisszük, hogy komolyan a nyilvánosság előtt is megkoozhatnák ezt a beteva-éles, finom megkülönböztetést. Mert akkor menten ki is zárnák a szlovákokat a szlovák tarka-barka társaságától; holott éppen ök szótkak leginkább odadörög- lözni ahhoz az ismeretes pánszláv közösséghez. Külömben pedig a mi tót ajku néplink, mely szerenéséjére még nem imadókzik az oroszok ezárjéért, hanem a legalkot- mányosabb magyar királyéért és fenséges családjáért, teljességgel nem érti azt a körmüfont megkülönböztet- ést és még a kaputosa is azt olvassa ki a mult számuk- ban rostára veti töt közleményből, hogy az említett orosz akademia konviktusában a szlovák tanulókat „*sz*” (így írjuk mi!) verbuváják az általunk jellemzett czézből. Ha e helybeli tót lapnak más czéjja lett volna eme setten- kedő hírelvé, bizonyára nyíltan kijelentette volna azt, főleg öva intéte volna a szlovákokat, hogy ne menjenek lépre és amaz orosz-pánszláv eszalgotástól örizkedjenek, különben hazarúlást s hiteghagyást követnek el annál is inkább, minél bizonyosabb az, hogy azon orosz-pán- szláv konviktusban nem nevelnek magyar királykúnyok- és a felséges diaszitólhoz hii alattvalók, sem katolikus vagy evangélikus vallásúkat öni-halni kész apostolokat. Egyébiránt megteheti ezt utólag is . . .

Kraohl! A magyar által krach-ját jósolja az idevaló tót hírlap abból az alkalomból, hogy a m. kir. kincstár ismét több állami jószágot becsatolt árúba. Ez a sunyi számítás a tót olvasó közönség egyteltségére nagyon jellemző jelenség nemzetiségi mozgalmainkban. Mert tudnivaló dolog, hogy a magyar állami jószágok eladása éppen közzagdasági helyes czézből történik, nevezetesen abból, hogy a latitudinumok östökjenek és azokból minél több középbitokot lehessen alkotni sokkalla nagyobb hasznára állami pénzügyeinknek és a népjólétnek, mint amazok a legjobb kezelés mellett bírhatnának. Éppen ez öknél fogva nevezetes dolog azok eladását úgy tüntetni föl, mint annak bevételeiből történő álcázását (maszkírozását) az állami defizitnek,

amint az idézett lap teszi; még pedig már azon tagad- hatatlan tényről fogva, hogy a magyar állam az alkot- mányosság visszaállítására öta eladott állami jószágok értékének a *százorosított* fordította más, jövedelmelőzöb- gazdasági beruházásokra, így pl. az állanvasutak roppant hálózatának kiépítésére és a tengeri hajózáás előmozdi- tására, miáltal az eladott állami jószágok ára nemesak százszorososan megnövekedett, hanem az állam jövedelmei is annyira szaporodtak czézből az új gazdasági ténye- zőkből, valamint a pósta, távirada, dohány stb. állami közlekedési s gazdasági vállalatokból, hogy már ismét- telten tetemes összegeket áldozhatott kivált a mi Polvi- dektünkön ögy gyakori önség enyhítésére és legutóbb a rútén nép félsegélyezésére is. No de a helybeli tót lap arra spekulál, hogy töt anyanyelvi néplink mindezt nem tudja és majd fellik annak a nemzetiségű politikának, mely kétségbeesésben már csak holmi állami krach- tól várja holdbeli reményeinek megvalósulását. Már pedig ilyen krach, mint ögykor, a mult század elején az ismeretes devalvatio, éppen úgy sújtán a felvidéki népet, mint az állföldi mivel hogy akkor például a töt kezekben, bankögy egyformán elvesztené értékét a töt kezekben, mint a magyarokéban; öképpen kölesösen föl kellene azt használnunk *félbeszünk* a „Národnie Noviny” öbös pipájának a megjújítására.

Justh Ferencz, országgyűlési kép- viselő tinneplesé Znióvárálján.

A znióváráljai „Magyar Olvasókör” kezdeménye- zésére a mossözö-zniói választó-kerület polgársága ögy- szept. örvöl határozta el, hogy Justh Ferencz örsz. kép- viselőnek tiszteletére, elismerésül a választó-kerület érdekében kifejtett fáradsatlan munkásságának és bizony- ságaitól a szelvény és működése iránt özzett ragaszkodá- sának, tiszteletének és nagybecsülésének, Znióváráljai f. ö. 28-án este a „Magyar Olvasókör” helyiségeiben bankettet rendez.

Már az előjelek biztosították ezen tüntető össejö- vetel sikerét.

A rendező bizottság elnökéül nemesak a znióvá- ráljaiak, de a járásbeliek is öly számban jelentkeztek, hogy elhelyezésük a bizottságnak valóban gondot ökozott. A jelenkezők között voltak azonban a szuesányi választó- kerületből is számosan, jelölö annak, hogy Justh Ferencz örsz. képviselőnek választó-kerületén túl is vannak hívei, a kik siettek az alkalmat felhasználni arra, hogy az iránta özzett tiszteletüknek kifejezését adjanak.

A vendégek nagyobb része már délután kezdett gyűlekezni. Este 8 órakor, Eder Ferencz kir. járásbíró vezetése alatt közbizottság hívta meg Justh Ferencz, örsz. képviselőt a bankettre, ki lelkes öljenezések között lépett a terembe. Pár percze rá lámpionos s fáklýás menet állott meg a kör alakú alatt, az áll. tanítóközpöt intéz- zét ifjai voltak ezek, kik Dittert Ferencz tanár vezetése alatt szerenádöt adtak az tinnepöl képviselőnek.

A fáklýámenet s a kiválítás gyönyörű látványra, a tökletes precizitással előadott öcnekszámok a legm- leyebb hatást ögyakorolták Justh Ferenczre, ki meghatol- tan monddt köszönetet a szép övázcióért s buzdította, lekesítette az ifjúságot jövö pályájuknak nagy munkájára.

A 60 terítékű bankett a leglekesebb hangulatan indult meg. Részt vett azon Znióvárálja összes intelli- gentáján kívül a járásnak igen sok számottevö férja s a szuesányi kerületből is többen. A második fogással felemelkedett Somogyi Géza, tanítóközpöt intézeti igaz- gató s szónikai hévvel monddta el tartalmas, szép beszé- döt, melyet teljes ögésében ött közlünk.

Mélyen tisztelet ölvársák! Szeretett képviselőnk! Összejöttünk, hogy az által szeretett képviselőnk s az általa vallott övek iránt való ragaszkodásunknak,

tántróthatlan hűségünknek külsöképpen is kifejezését adjunk. Kettös jellegű tehát ezen mai össejövetelünk: öleti az ölsö sorban az ölyvet; másod sorban, de azért nem kevésbé az általunk felette nagyra becsült képvi- selőnk ögyéniségét.

Az ölsöre vonatkozólag szilárd meggyözödséünk, hogy ögy állatában a világ, mint különösen hazánk halad- ása, boldogulása a liberális övek alapján biztosít- ható; azon liberális övek alapján, mely az emberben az embert, a polgárban a polgárt tekintii, — mely zászlóalja a szabadság, testvériség és ögyenlőség hár- mas jelszavát írta. Már több mint ögy százada annak, hogy az emberiség megvaló ezen hármas öge szárnya kelt, — mégis ögylátszik, hogy sok idő kell ahhoz, hogy az testet öllötszen, megvalósulhasson. Külömben korunk tinnik fel ölyannak, mint a melyben ezen öly inkább visszacsúsi, mint ölore haladni látszik. Ez azonban ne öjtsen bennünket kétségbe; mert hisz minden eszme fejlődése lassú meneti és pedig annál lassúbb minél magasabb az. Hány övezred telt már el azóta, hogy ödvözítök kimondotta a nagy szöt: „Szeresd felebar- ádatat, mint ötin magadat!” „Adjátok meg a esá- szárnak, a mi a esaszár!” azaz „Tiszteöld az állam tör- vényeit!” Vajjon meg van-e a szeretet nagy eszmeje valóstíva? Vajjon tisztelet-e mindenki egyformán az állam törvényeit?

Bár meg vagyunk gyözödvö, hogy a világnak ölore kell haladnia, mind az által tagadhatlan, hogy a jelenben nehéz ödöket ötlünk. Ögy látszik, mintha a mult idők szellemö öpen korunkat választotta volna arra, hogy a jövö szellemöl megkötöljön. Bizonyos öllen- mondas színe van a világ felögása és annak ögyakorlati alkalmazása között. Még ugyan ma esend van, de a levegö páratelt és ölyan nyomotii, a melyen a nagy viharokt szötkta megelőzni. Ezt látjuk ögy a nagy világban, mint hazánkban. Még alig monddta ki Europa ögyik leglu- manusabban gondolködo uralkodója a világhöke jel- szöt s esapatait máris messze távolba kényszerült kil- deni, hogy annak fegyveréket embervére förtüsse. De nemkülömben áll a dolog hazánkban sem. Azok köztöl igen sokan, kiknek hivatásuk a szeretet hirdetésö vol- na, nem teszik ezt; a kiknek feladatuk volna az embereket ögyesíteni, azok azon fáradoznak, hogy köztötk minél magasabb valasz-falakat emeljenek; a kiknek rendelt- tésük volna az állam törvényeinek tiszteletet terem- teni, azok az ellen ölgatnak. Ezen öllenmondás bárhol, még az ögyesek szelvedésében is felteözhető: hir- detjük a demociatát, de azért aristokraták vagyunk — jöfelö. Ezen öllenmondásos dolgokhoz járulnak még: a socialismus, agrarismus, nihilismus s ki tudja még mi néven nevezhető társadalmi betegségek.

Szóval válságos ödöket ötlünk. Hogy ölyen időben ögy ölvészlörd férja mi öly nagy küszög van, hogy az öly megbeszölhetetlen, az azt hiszem bizonyításra nem szorul. Ez magyarázza meg miért tartjuk öly nagyra azt a férjüt, ki sem a felsö ögyök, sem a nép sokszor változó vonzalmá meg nem öngat, vagy hogy Horatius szavaival öjkek:

Instum ac tenacem propositi virum,
Non civem ardo prava juvenium
Non vultus instanti tyranni
Mente quieti solida.

Ös itt ártóthetek szeretett képviselőnk ögyénisö- gere. Hogy mi ött szeretjük, az ö nagyon jól tudja. Szer- etjük ött ölsö sorban ölvhűségéért, de szeretjük ött azon szeretetéért is, melyöl öt bennünket körül vesz. Mert hisz a szeretet ölyen, mint a nap, mely maga körül melegt öársat. A mi iránta való szeretetünk az ö hazája, szölöföldje irántunk való szeretetünk ögyenge visszasugárzása. Ez a szeretet öly öngia ögy öddigi parlamenti tevékenységének, valamint irántunk való magatartásának. Ez indította öt arra, hogy valahányszor

tüveges verandájáért. Igazán nagyon leköteleznie evvel az ölözekenyiségével izé . . . ür; ah ja emlékszem már becses nevére a per folyótan. Nálam az ögye s mond- hatom, öj kezébe kerül. Szigorú ölvük a pártalan- ság, hanem tudja, én igazságos vagyok s a kinek tu- dok, segítök, hm!

Mindjárt eszembe jutott az a két kutya, egy an- gora macska, s papagáj és ögy özverütertö pipa, melyek segélyével bírtam csak nyélbe ötni perem ölsö fo- kulág való, kedvezö öldöntését. A szép remény fejében nem sajnáltam öligérni szép lakásokat Kropacsék örnák. Felcsaptam.

Harmadnap dult arczszál állit be hozzám Pál fiam, a jószág:

— Öregem, apa vagy s ez bizonyos morális kö- telességeket röv ki reád; meg kell nyerned ögyemnek Tüdösy tanárt, különben megbukom az állanvizsgán!

— Nem fog fájni fiam, van ögyakorlatod benne! felelém czinkusasan s eszembe jutott korábbi elhatározá- som, hogy Pait, mihelyt még ögysszer meg talál bukni, beadom a czirkusba Clown-inasnak. Bukjék ezentöl ott, a hol megtapsolják érte. De Pali önnepélyes maradt.

— Fent voltam az öregnél, de rám már nem ad semmit, veled akar beszélni. Ögy sejtem, feltételeket öhajt szabni.

— No még az kellene, gondoltam, hogy zúró- nyilak és feltételek szövetkezzenek ellenem.

De az apa, apa s ha valami szívbe ötüdök, ölyan, mint a vilámhárító, nem löki vissza a szikrát, hanem végigböcsátja s beleerem. Elmentem Tüdösyhoz. Híres kapacitású ember volt. Hozzánk a fővárosi ögyetemről került, hol magántanarkodott. Rosszhiszemű jöbaratit ögyan azt pletykázták, hogy pesti előadásán néha ögy halgatón sem jelent meg s a böles ember kénytelen volt nehögy nagytudományú monddokája elveszzen, az utókorra azt a fonográfba belemondani. Később a fizi-

kai szertárba kerültek előadásai, honnan most állítólag ölöszedegetik a vizsgára készölö ögyetemkerülök.

— Édes barátom, magának igen derék fia van, kezdte Tüdösy, de többre becsölöm szép gyümölcsösét, a hol öly pompásan lehetne ornithologiai tanulmányo- kat végezni. . . .

Megjéjtem, hogy repölö gépet fedezett fel s ve- lem akar felszalanni.

— . . . s én ott szeretnék lakni már azért is, mert jól záró kapuja van a kertfalnak s nem kaphatnak ott öly könnyen macskazent. . . .

— Megtiszteöl becses ajánlata, de . . . már félég meddig ki van a lakás adva.

— Az más, vizsronzá szárazon. Külömben beszélje meg otthon az ögyet s özenje meg fiatal a vizsga előtt, mihez tartsam magam.

— Ögy-e kemény dió ögy apának? De még ke- ményebb lett otthon. Pali maga volt a kétségbeesés. Revolverrel ette estére a haluskát és mérgezett tállal piszkalta utána a fogát.

— Apa — szölt ultimátumban — ha ideadod a lakást, fiadból rögtön alkaptány lesz, ha meg nem adod . . . Kapitultáltam. Szégyenünkre legyen monddva mi apák reakcionáriusok vagyunk az ambícióban.

Össe a kö az ögretet, az adott szöt és a többit, mégis csak jobb ögy alkaptány, mint a czirkus clown. Fényes siker követte elhatározásaimat. Pali nem tudott semmit s jöra vizsgázott s ögy héttel később megnyertem a peremet is a szédrián.

Nagy örómünket csak az zavarta, hogy leányom megfoghatatlan ököb búslúni és halványodni kezdett. Ögy napon aztán kisült a turpiság.

Czinkavary kir. tanácsos és nyugamozott alispán keresett föl szerény hajlékomban.

— Rogo, én öry vagyok, talpig öry, a feleségem meg öly szigorú ölvü, mint a kínai kormány, de lássa,

beleböndült a lakásukba, szép rózsákba és azon kö- rülménybe, hogy városszerete csak önkénel nincsen poloska meg svábögör s ennélfogva később csorbát öjteni büszkeségén, semhogy reményét dugába döntené engedné . . .

— Nem értem . . . jegyzém meg zibbadozva.

— Nos a fiam fulig szerelmes az ön leányába s más körülmények között messzallianczot konstatalna a feleségem, mert fiamból képvisölö s alkalmasint minisz- ter is lesz, de mivel a lakására faj a foga, megalku- szik büszkeségével és — és —

Ölfutott a pulykaméreg öly bántó leánykérésre s felfortyanó bürgerverem utasítására ki akartam terem- tetezni a nagyságos urat, de feleségem ögy ödalba lökött, hogy rögvest helyzeökökelt töle a sütnivalóm.

— Az Istenért — sugta remegö hangon, — le- ányunk megiszsa a gallérkéktöt, ha elütöd a boldog- ságot!

Ilyen szöra még a tigris-apa is megjuhászodik.

Mézédesen feleltem tehát:

— Oh csak legyen szerencsénk! Ezt ölsö sorban az öljegyzésre értettem, melyet másnap meg is tar- tottunk.

Hatra volt még Peti fiam a matúrával.

Ös nem toppan be Latinovicsovica a fögygmásium érdemes igazgatója, ki miután a tantestület felét fel- függesztették, fele pedig betegen fekiúdt, maga képvi- selő a vizsgázatók tanári kart a hitoktatóval s ö is ölöházakodik a lakással.

— Kedves öm — mondá — ideális ödadással magasztalja a pincejöket (hol soha sincsen víz, csak bor) és a konyhát, mely városszerete az ögyedüdi, a hol sem poloskát, sem svábögörat nem találai. A leányom pedig kijelentette, hogy nem öhajt csak ögysszer lakni a maguk házában s aztán — férjhezmenni!

a közérdeket vesszélyben látta, hathatós szavát nyilvánosan is és több ízben fölemelte. Ez vezette őt midőn közüllünk a legkissebbnek ügyét is magáévá tette. Meg vagyunk győződve, hogy szeretetét fölünk a jövőben sem fogja megvonni. Más oldalról mi is biztosítjuk őt jövőre is szeretetünkkel és tántoríthatlan bizalmunkról. Eljén!

Somogyi beszédét után nyomban Berecz Gyula, kir. tanfelügyelő emelkedett föl a szokott ékesszólásával a megye másik kerületének nevében mondott remek beszédet az ünnepelt. Viharos díjnyes és taps követte a pompás felköszöntöt. Akantisz Rezső, az olvasókör szeretet elnöke, kitől az egész ünnepély eszméje kiindult, állott fel ezután s rövid visszapillantást téve a Justh-család múltjára, az ünnepelt bátyjára, megéneklé nagyra-becsült s szeretett fősínpánjára írtette poharát. Eder Ferenc kir. járásbíró, a rendező bizottság elnöke a szeretet képviselő családjára emelt poharát szellemes köszöntő kíséretében.

Az ünnepelt képviselő emelkedett fel ezután s feszült figyelem közepette — remek beszéddel meghallgatott mondott közlőket ünnepeltetéséről. Nagy hatást beszédében körülbelül a következőket mondotta:

„Bevallom, hogy mikor a „Felvidéki Híradó“ mult heti számából a „Magyar Olvasókör“ szándékáról, az én tervbe vett ünnepeltetéséről értesültem, a meglepetésnek és megilletődésnek érzelme hatott át, mert tudtam, hogy ez ünnepeltetésre reá szolgálnom nem sikerült. De azért egy pillanatot sem gondoltam az ünnepeltetés el nem fogadására, mert mindenkör örömmel ragadtam meg az alkalmat, mely szeretett választóimmal való érintkezésre kínálkozott. Minden szent ügy keresztülvitelében, minden akadály legyőzésében csakis kölesönös szeretettel, kölesönös bizalommal diadalmasodhatunk. A bizalom nemcsak fája a szeretet talaján nő nagygyá. S mennél nagyobb a bizalom, mennél nagyobb a szeretet, annál jobban sarkalja az egyént a tevékenységre. En — rövid képviselői működésem alatt — amnyi jóakarató méltatását láttam munkámnak s törekvésemnek, hogy ebből erőt, buzgalmat s kitartást meríthetek a jövőre is. Nekem érdemeim nincsenek, ha érdemekről lehet szó, akkor ez csak önöket illeti, kik szeretetükkkel, bizalmukkal lépten nyomon megajándékoznak.

„Meleg szavakkal köszöntte meg ezután ünnepeltetésre indítványozóinak s rendezőinek iránta nyilvánított szívességüket, köszönetet mondott a megjelenteknek, kiknek egészségére írtette poharát. Határtalan lelkesedéssel éljenektek meg a szavait a szeretett képviselőnek s pereczkig tapsolták a szívből jött, igaz szavakat, a melyek oly hűen tükrözték vissza a szónok gondolatvilágát.

E beszéd elhangzása után pereczöl-pereczöl emelkedett a lelkes hangulat, melyet nagyban előmozdított a derekasan működő Csonka Pali hegedűje. Egyik toaszt a másikat követte: Zorkóczy Tivadár fősínpánról a szucsányi kerületbeli megjelentekre, Párvy Endre Berecz Gyula, kir. tanfelügyelőre, így is mint a Felvidéki Híradó szerkesztőjére, Akantisz Rezső Komorára és Roszára, Matuskovics Mihály, fölbirtokos Justh Ferenczre, felköszöntött mondottak még Eder Ferenczre, Saager Ferencz és Olsavszky Gyulára, általában a Ruttkárol jött vendégekre, Kolossy Bélára, a fáradhatlan rendezőségre, mely kitüntően oldatta meg feladatát, Somogyi Gézára stb. stb.

A reggel vetett véget e felejthetetlen ünnepélynek, mely úgy Justh Ferencz, országgyűlési képviselőnek, mint a znióváraljai Magyar Olvasókörnek mindenkor bizkségére és dícsőségére fog szolgálni.

Levelezés.

Harangszentelés Körmozcz-Ligetén.

Körmozczbánya, 1900. nov.

Századokon át törvényhatóságilag egy testet alkotott a várossal. Ujabb időben az életbeletett törvények értelmében önálló községnek deklarácia eme falvak is önálló belgazgatással felruhazva a megye belgazgatása és hatósága alá kerültek; bár ennek dacára még mindig a városi kezeli árvaügyeiket; s jelenleg a városi rendőrkapitány levén az ő szolgabírájuk, bizonyos morális összeköttetésben illetve függő viszonyban állanak.

Legszorosabb viszonyban all eme községek között még most is Legenti — Körmozcz-Liget nevű község Körmozcz városával. Földrajzi fekvésénél a város deli folytatásának tekinthető, a mennyiben a város hazai a falu hazaihoz sorakoznak.

Innen van, hogy a legujabb időkig is a falu gyermeknépe a város iskoláit látogatta, még pedig teljesen minden anyagi áldozat kizárásával; ugyancsak a lelki ügyekben mikép az evangélikus úgy a katolikus hívők a városi templomokat, nemkülömben a megfelelő vallások lelki pasztorait keresik fel. A közel multban még a holtakat is eme egyházi kölelékek sirketjeikben helyezték el örök nyugalomra.

Midőn a megyei hatóság a hozott törvények értelmében eme falvak különválasztását a várostól követelte, sürgette, számos városi képviselő elükön Vizy Ferencz szivós kitarással követelte, vajha legalább ez az egy község kebelzetnék be a város kötelekébe, s csak fájdalomtelten mondott le a küzdelemről, midőn a megmáshatlan viszonyokba belekellet nyugodnia.

A különválasztás első jelensége volt, hogy a szolgabíró sürgetése a község határában egy terület hasított ki a sirket számára, a hol most már csak a ligeti lakosok vonulnak örök nyugalomra. Hasonló önállósításnak tekinthető, hogy a szolgabíró buzgólkodása folytán a községben egy haranglábat állítottak fel, melynek a harangja f. hó 18-án ünnepélyesen szenteltetett fel illetve áldatot meg.

A nevezett napon mid két rendbeli hitfelekezeti népe felkeresve az isteni hazákat s meghallgatva a megtartott egyházi alkalmi isteni tiszteletet és egyházi beszédek: deléltől tizenegy órákor ünnepélyes menetben sorakozva kivonult községe foterébe a haranglába. Valóban szivész szólt, szivét megragadó jelenet volt, midőn Belhazy Imre r. k. apát plébanus megszentelve a harangot s ez első ízben megszólalva, a falu népe örege aprója földre (térde) borulva a harang szólamá alatt öröm könyekre fakadt.

E jelenet magasztos voltában ismétlődött, midőn délután Rach Károly ev. esperes evangélikus ritus szerint megáldotta a harangot. Az ünnepély önbécsében emelkedett s mi tagadás a népnek is jól esett, midőn látta, hogy ünnepüknek megjelentek: Chabada József országgyűlési képviselő, Paikovits Emil volt községi szolgabíró s jelenleg körmozczbányai polgármester; Hartay Lajos városi fősímpánja s az ev. egyház világi elnöke: Lende Ede városi érdemterest s számos más ur. Az ünnepély egyházi részének befejezte után a falu népe a lakomához ül, melyet két egymásra követő északon vig tancsmulatság fejezett be.

MEGHÍVÓ

a Turóczvármegyei általános tanító-egylet mosócz-zniói járskörre folyó évi december hó 15-én Kis-Csepcsényben d. e. 1/210 órákor kezdődő őszi közgyűlésére.

Tárgyszorozat:

1. Gyakorlati tanítás; Polgári jogokból. V. VI. oszt.
2. Körtőlki megnyitó. A tanfelügyelő meghívása.
3. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
4. A gyakorlati tanítás érdemleges bírálat.
5. A mosócz-zniói járskör alapszabályainak tervezetét előadja Balazs Endre, tanár.
6. Felolvasás: A család, kisdéledóda és a népiszkola viszonya egymáshoz. Tartja: Gruber János.
7. A földrajz-tanítás a III. osztályban. Czinézik Nándor.
8. Az Eötvös-alap, a tanítók napjára, gyufája stb. Az Eötvös-alap díja, tagsági díjak és ezek hovatartása.
9. A megyei tanszer múzeum. 1898-ban tárgyalott Stuhnyafüredőn.
10. A körnélők jelentése.
11. A gazdasági ismétől iskolák és faiskolák. Előadja: Bertsek Ottó gazdasági szaktanár.
12. Indítványok.
13. A közgyűlés tárgyai.
14. A jövő közgyűlés ideje s helye.

Znióváralján, 1900. évi november hó 24-én.

Ulrich Vendel,

körnelnök.

Lapunk legközelebbi száma — tekintettel a f. hó 8-ára eső ünnepre — szombaton fog megjelenni, mire kiváltképpen t. tudósítónk b. figyelmét felhívjuk.

HIREINK.

— Kinevezés és áthelyezés. Ifj. Justh György Turóczvármegyei fősínpánja Tomcsányi Bertalan az alispáni hivatalhoz irnokká nevezte ki. Zathureczky Károly központi irnokot pedig hasonló minőségben a mosócz-zniói szolgabírosághoz áthelyezte.

— **Pótörtségi** vizsgálat fog tartatni f. hó 4-én a helybeli felsőkereskedelmi iskolában s ennek vezetésére Berecz Antal miniszteri biztos és Csathó Alajos igazgató a keresk. miniszter megbízásából Turócz-Szt.-Mártonba jönnek.

— **Megbízás.** A Fetés István tanárnak Miskolcra történt áthelyezésevel megresesedett állás teendőinek ellátásával a Vall. és Közköztartási m. kir. Miniszter Szalay Pál tanárjelölt bízta meg, a ki állomását már legközelebb elfoglalja.

— **Nőgyelet.** A turóczmegyei jötekinő Nőgyelet választmány f. hó 9-én vasárnap délután fel három órákor, a vármegyeház kistermében ülést tart, a melyre a választmányi tagjai Fekete Miklósné, az egyesület elnöke, ezúton is meghívja.

— **Boldis Ignác,** a helybeli állami iskolák igazgatója, szabadságra ettelvén, Turócz-Szt.-Mártonba visszaérkezett.

— **Műkedvelői előadás.** A »Turóci Kereskedő Ifjak« egyesülete által, saját könyvtára javára rendezendő s általunk már említett műkedvelői színi előadás f. hó 8-án a turócz-szt.-mártoni állami iskolák tornatermében tartatik meg. Jegyek előre kaphatók Moskóczy Ferenczné könyvkereskedésében.

— **Esküvők.** Reöthy Wladimir helybeli polgári iskolai tanár és Lehotzky Ela tanítónő esküvőjét f. hó 15-én Turócz-Szt.-Mártonban; Velits Antal közgazgatási tisztviselő pedig Zuskin Anda, Zuskin kir. főerdész leányával f. hó 10-én Liptó-Szt.-Ivánon fogja megtartani egybekelési ünnepélyét.

— **Hymen.** Lehotzky Vilmos volt tornói jelenleg dubraviczai állami iskolai tanító legközelebb oltárhöz vezetői Velits Adolf ny. vármegyei főszámvevőnek Matild leányát

— **Fokrol-fokra.** Örömmel értesülünk, hogy Ruttká képviselőtestülete a legdicsegetremelőbb buzgóssággal s odaadással igyekszik lendíteni a község fejlődésén. Nemcsak a lapunkban is szóva tett világtárol gondoskodott s a lámpák cselzésről elhelyezésére egy bizottságot küldött ki, hanem a vásártér s a mellékutak sarának eltávolítását is elrendelte, sőt az összes községi utak jókbara helyezésének nehéz kérdését is sikeresen megoldotta. Igaz elismeréssel adozunk mind-ezekért a törekvő képviselőtestületnek.

— **Panszav fanatizmus.** A neki vadult nemzetiségű igaztás következtében a közérkölcöskömben mutatkozó eldurvulásnak szomorú tünetét kell fölfigyeztelnünk mult szombatól, a mely napon, mint ismeretes, a Besztercebányán fogva tartott tüntetők nagyobb része visszatért városunkba. A mondott nap estején ugyancs kereskedelmi iskolánk egyik tanárának (iz éves fia Lamos J. kereskedésében bevásárolván, magyarul beszél, másképen nem is tud; a mit meghallott egy ott lévő tót atyafi és a hazatérő fiut nyomon követte, miglen Galanda kir. közigyűző lakásával szemben utólerzte és furkós botjával olyat ütött a fü háttára, hogy majdnem összeesett. Mikor pedig az ártatlan fucska, a helybeli polg. fiúskola I. oszt. tanulója sirva riva tova szaladt, a brutális tót utána kiáltott, hogy: »aj tyi szti taky magyárol!« (Te is magyar vagy). Ez esetet ajánljuk a szülők figyelmébe, de nekünk felnötteknek is gondoskodnunk kell életbiztonságunkról, mert ugyancsak a mondott napon egy polg. iskolai tanárt a köválygő mesterlegények hangos kurjantásokkal követték utjában mindaddig, a mig egy szembe jövő őrtjárt közeledtérézét nem rebbentek.

— **Templom Alsó-Turcseken.** Alsó-Turcsek német ajku lakossága e napokban mély vallásosságának adta tanujelet, midőn parányi templomcsokajuk helyébe egy új templomnak felelőst végleg elhatároztak. Az új templom tervének elkészítésével Zachár Szaniszló építész bizatot meg, ki a szloványi csinos templomcsoka építését is vezette. Régi óhaja teljesül ezáltal e kis községnek, mert eddigi templomuk inkább kapolnának volt nevezhető, úgy, hogy a hívek egy harmada sem fért bele.

— **Halalozás.** Mint részvételt értesülünk, Rosenzweig Jakabné szül. Löwenbein Erna, Rosenzweig Jakab znióváraljai kir. járásbírosági tisztviselő neje f. évi nov. 29-én élete 23 évében elhalálozott. Temetés f. hó 2-án délelőt lesz s tetemeit a turócz-szt.-mártoni izraelita temetőbe szállítják. Nyugodjék békél!

— **Izraelita fogymnasium Liptó-Szt.-Miklóson.** Mint lapunknak írják, a mult vasárnap, nov. 25-én a lipító-szent-miklósi rz. hitközség és Chevrah Kadisa (szent-egylet) rendkívüli közgyűlésén elhatározták, hogy a rendelkezésükre álló kamatokból felekezeti fogymnasiumot vagy főreáliskolát fogak Liptó-Szt.-Miklóson felállítani, ha a vallás- és közoktatásiügyi miniszter ez elfogadott feltételeket magáéva teszi.

— **Műkedvelői előadás Szucsányban.** Szucsányban a »Vörös kereszt«-egylet főkegyesülete decz. 31-ére Sylveszter estején az egyet javára műkedvelői előadásnak egybekötött tancvígalmat rendez, melyre nagyban folynak már az előkészületek. Színe kerül: »A miniszterelnök bálja« című egy felvonásos vígjáték és »Ich und meine Schwigermutter«, szintén vígjáték.

— **A prikopra-ruttkái út áthelyezése** élénken foglalkoztatja a ruttkáikat s minden áron azt óhajtának elérni, hogy az út a vasúti állomáshoz vezető út folytatása gyándant épüljön ki. E czélból december hó elején küldötték meg Budapestre utazni, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi m. kir. minisztert a tervnek megnyerjék.

— **Ferencz-névpaját** Ruttkán a főműhely tisztikara és a munkasoztály kiváló családias bensőséggel fogja megünnepelni. Saager Ferencz, ruttkai főműhelyfőnök u. s. f. hó 3-án ünneplő névpaját s ezen alkalomból a tisztviselői kar meleg óvácziókban fogja részesíteni. A mai napon, esti 7 órakor, a felügyelő magán lakása előtt a főműhelyi zenekar a »Ruttkai Daloskör« közreműködése mellett szerenádot ad, egy munkás üdvözlő beszédet tartand, a miután tüzijáték következik. Kivonul ez alkalomból fényes faklysmenetben a tüzölősság is.

— **Talált hulla.** Lipóczán a Vágból egy ismeretlen fiatalabb embernek hulláját fogták ki, a melynek megvizsgálását f. hó 28-án Kolossy Miklós kir. aljárásbíró, Dr. Petrikovich és Dr. Simkó orvosok eszközölték. A szemelyazonosságot nem lehetett megállapítani, csak azt konstataáltak, hogy a szerencsétlenül járt férfi alacsony termetű s szőke volt, végre, hogy hulláját már régebben került a Vágba, mert közel állott a teljes felbomláshoz.

— **Kinek kell ezüst-pénz.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter azon ezből, hogy a váltópénztári teendőkkel megbízott kir. adóhivatalok székhelyen kívül és főleg a kereskedelmi és iparvállalatok telepei, gyárak stb. részére szükséges ezüst-pénz beszerzését megkönnyítse, megengedte, hogy a magyar posta beforgalmában a postautalványok feladói kikötések, hogy az utalványozott összeget a rendeléstíri hely postahivatala ezüst-pénzkészlete erejéig ezüst-pénzben fizesse ki. E czélra elégséges, ha feladó a postautalvány czimoldalának felső részére ezen szavakat: »Ezüst-pénzben fizetendő« szembetűnően feljegyzi és színes ironnal aláhúzza. Ezen rendelet Ausztriával, a megszállott tartományokkal s a külföldön való postautalvány forgalomra nem vonatkozik.

— **Egyszer volt, hol nem volt...** Bányi János munkatársunknak ilyen című nagy meséskönyvéből új kiadást rendeztek a kiadók (Lampel R., Wodianer F. és Fiai, Budapest) ez évi karácsonyra, a mi elég bizonyíték arra nézve, hogy a magyar gyermekosztálynak e kedvelt könyve számot tesz az idevaló irodalomban. Érdekeseink találjuk fölemlíteni, hogy ez a könyv volt ezelőtt 10 évvel a bold trónörökös kis lányának Erzsébet kir. hercegnőnek első magyar meséskönyve, melyet annyira megszeretett, hogy értékes emléktárggyal tüntette ki érte szerzőjét.

— **Gyaszistenit tisztelet.** Az elmúlt szombaton volt egy éve, hogy Saager Ferencz vasuti felügyelőnek neje hirtelen elhalálozott. Ennek évfordulója alkalomból a ruttkai rom. kath. templomban ünnepélyes isteni tiszteletet tartottak, a melyen a vasuti tisztikar teljes számban megjelent, a magyar Daloskör pedig gyászdalokat énekelt.

— **Ruttká aggodalma.** Lapunk egyik előző számában megemlékeztünk arról a nagy költséggel eszközölt munkáról, melyet a Kassa-oderbergi vasut rendező pályaudvarának kiegészítéssel végrehajtottak. A rendező pályaudvar területére van tervezve a fűtőházak áttelepése is, a mi azt vonja maga után hogy az a sok mozdonyvezető, fűtő, a kik a fűtőházban vannak elfoglalva, arra fognak törekedni hogy lehetőleg a fűtőház közelében szerezzenek szállást. Altalában tagadtahan, hogy a rendező pályaudvarnak kiegészítéssel Ruttká fejlődésének irányja meg szabva, s azt most már alig lehet megakadályozni. Ez okoz nagy gondot a ruttkaiaknak mert a terület, a melyen a rendező pályaudvar felepiült és a melyen a fűtőházi s állani fog, már nem tartozik Ruttkához, hanem Priekopához. Ezt szeretnék megakadályozni a ruttkaiak s e végből a közleg küldöttsegileg kereste föl Saager Ferencz felügyelőt, mint Ruttká díszpolgárát, hogy vezesse őket Budapestre ruttkai Ráth Péter udvari tanácsos vezérigazgatóhoz, hogy a mi Ruttká számára még megmenethető, azt megmenethessék. Miként értesültünk a küldöttsegileg december hó 10-dike körül fog Budapestre utazni.

— **Adomány.** Kandl Armin alsó-turceki lakos 10 koronát adományozott a »Tantitók Hazá« javára, a mely összeggel a turóczi vármegyei tantitók alapja 775 koronára emelkedett. Ez az összeg Budapestben, az Eötvös-alap pénztára által kezelitik.

— **Bonczolás.** Ruttkán egy hat hetes törvénytelen gyermek hulláján, ki nem részesült orvosi segítyben, bonczolást kellett eszközölni. A szülők pedig már tudhatnák, hogy hét éven alóli gyermekek megbetegedése esetén az orvos segítségét igénybe venni.

— **Temetés akadályokkal.** Olyan esetről ad hírt tőtrónai leveleznők, a milyennek a mai humanus korszakban már nem volna szabad előfordulnia. Arról van szó, hogy egy 86 éves szegény öreg asszonyt alig lehetett eltemetni, mert hozzátartozói nem tudták előteremteni a koporsó árát. A gyszóló gyülekezet már együtt volt, a mikor egy jó lelkű övegy asszony magára vállalta a 14 koronás koporsó megfizetését s így eihozhattak a koporsót s megtarthatták a temelést.

— **Az első fecskék.** A múlt héten szombaton, már lapunk zárta után érkeztek haza Beszteczebányról a Pietor Ambrus szerkesztő fogadtatása miatt elítelték. Diszertükre legyen felemlíteni, hogy előre küldött leveleikben ők maguk kérték és figyelmeztették hozzátartozóikat, hogy minden tünéstől tartózkodjanak. Két csoportban érkeztek meg. A délutáni gyorsvonat hozta Skulteyt, Zapkot, Kuhárikot, Csajdát Hurban Constantint, Branyiczkyt és Bielek

Antalt. Az esti személyvonattal érkeztek Zabik János, Kompis, Thurzó, Novák és Soltész. A vasut állomásonjándkét alkalommal számosan jelentek meg, azonban mindenemű tünéstől tartózkodtak. Csak az esti bevonulás alkalmával bátorodott neki egy mester-legény intónálva a Hej Slovaci; a többi azonban a torkában maradt, mert a kénéll levő csendőrség azonnal elhalgattatta és bekísérte. Követésre nem talált és így a bevonulás teljes esendben ment vége. A hatóságot Ruttkay Sándor tb. főszoalgabíró képviselte, a csendőrséget pedig Lázár Jenő főhadnagy.

— **Amerikai kivándorlók Ruttkán.** A ruttkai csendőrség a múlt hét folyamán 3 szepesi és 4 lipői embert tartóztatott le, akik más névre szóló útlevelel akarják Amerikába kivándorolni. Az útlevelet az amerikai kivándorlási ügynök küldötte nekik. Úgy látszik, hogy bő választása lehet az útlevelekből, mert a legtöbbnél a vezetéknev megegyezett s csak a keresztnévnél volt eltérés.

— **A Jozsefgyöfűrészi postautalvány-hamisított M. B-át a besztercebányai kir. törvényszék 2 évi fegyházra és 5 évi hivatal-vesztésre ítélte.** A megdolalaton fiatal ember tényleg a tanári pályára készült s már kinevezését várta. A különben szeléd lelkű fiatal ember iránt nagy részvét nyilvánult meg a hivatalos körökben is. A fegyházban a nyomdászságot fogja tanulni.

— **Vonat összeütközés a szomszédban.** Mint zsolnari leveleznők írja, ma egy hete éjjel a Zsolnára (Úrekvó) tehervonatot a váltó előtt visszatartották. A zárfekezés kötelességéhez híven, tudva, hogy utánuk egy más tehervonat jön, ez elé futott és lámpájával fellartóztatni igyekezett a csakhamar mutatkozó vonatot. Ennek mozdonyvezetője azonban nem vette észre a jelzést és teljes erővel neki ment az előtte álló tehervonatnak. Emelet magasságra torlódtak a kocsi, emberéletben azonban kar szerencsére nem esett, sőt sebesülés sem történt. Az összeütközés folytán egy napig a közlekedés csak átszállással volt fentartható. A vizsgálat fo yamatban van, annak eredményét közölni fogjuk.

Szerkesztői üzenetek.

P. E., Zúdoárulján. Pontosan megérkezett. Igaza van, a zúdoáruljaiak lelkes buzgalma teljes elismerést érdemel. — R. J., Kiscsepény. Az előbbit megemléksittem, a mos küldött pedig majd beszűrjük. — P. J., Alsó-Turócok. A megidült mozgalm tovább fejlődéséről is értesítsem. — R. S., Sasvány. Az előadás lefolyásáról annak idején értesítem. — U. Sz., Hátódon. A beklüdtötek közül néhányról nekem is volt tudomásom, azokat tehát már előbb földolgoztam.

Selyem-báli-ruha

6 frt 30 krtól feljebb — 14 méter! póstabér és vámen-tesen szállitva! Mintak póstaforduktával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. Henneberg G. selyemgyáros os. és kir. udvari szállító Zürichben

LANG M. és FIA cég Turóc-Szt.-Mártonban

— a közlegő idényre ajánl kiváló minőségben
Elpusztíthatlan „pluvinsin“ - férfi-esőköpenyek (vizhatlanság kezeskedve), felöltő- és havelok-formában, darabja 12, 15, 20 és 25 frt
Különlegesség! Ujdonság! „Triumph“ női és férficzipők, a legfin. kivitelben, frt 7-50, 8.—, 9—
Pichler-féle grazi elpusztíthatlan lodenkalpok frt 3-50

Salon-szőnyegek a legjobb kivitelben.
Valódi rumburgi vásznak (jótállás mellett)
 30 rőtös frt 12— 14— 16— 18.— 20—
 54 rőtös frt 35— 40— 50— 60—
 lepedőknek
 18 rőtös frt 7— 8— 10— 12— 14—
 egy darab kész lepedő frt 1-50

Ertesítés! Az őszirés téli idényre a jőhrnevű Holzer Simon budapesti cég mintaraktárát a következő czikkekre nézve volt szerencsénk elnyerni: **női kabátok és felöltők, gallérok, cäpp, bakfis-kabátok és gyermek-kabátok.** E czikkekből igen gazdag s változatos raktárunk lesz, mely körülményre már most kivjuk fel a t. közönség b. figyelmét.

Övjük lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól. Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem lizzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönynyebül annak az egész világon a járása dr. Högyes-féle ASBEST-TALPBEHÉSSSEL látja el.

Kettős vastagságu 1 frt 20kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele

Az asbest-talpbélés kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a os. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig **22.500 pár** szállitattott. **Visztontelárusítóknak** — megköthető — Sztéküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Egyedüli elárusítók Turóc-, Liptó-, Árva-, Trencsén- és Nyitra-vármegyék részére
 Az „Asbest-áru gyár betéti társaság“ képviselete és elárusító raktára:
LANG M. és Fia divatáru-háza Turóc-Szt.-Mártonban.

• Kedvezmény Stubnyafürdőn!
 Van szerencém Turócmezgyo nagybacséllt közönségének szives tudomására hozni, hogy az **1901. április hó végéig** terjedő teli idényre a **fürdőjálknál 25% árengedményt** nyujtok. — Midőn számos látogatásért esedezem, vagyok kiváló tisztelgetel
Schuszdek Ignác,
 Stubnyafürdő berloje.

Kaiser-féle mell-czukorkák köhögés és huruthnál
 • Biztos **2650** közelegzőleg megerősített bizonyítvány által elismerve •
 Egyedül bebizonyított biztos hatással **rekedtség, köhögés, huruth és cinyálkásodásnál.**
 Kapható **20 és 10** filléres csomagokban:
GRABER MIKSA és FIA fűszer-üzletében
 Turóc-Szent-Mártonban.

Legjobb a „Luxus“-szivarka-hüvely,
 mivel semminemű az egészségére ártalmas alkatrészt sem fogal magában.

A ki egyszer használta a „Luxus“-szivarka-hüvelyt, többé semmiféle más fajtát nem fog vásárolni.
 Kapható kizárólagosan

Moskóczai Ferencné papir-kereskedésében
 Turóc-Szt.-Mártonban.

Szepes-kárpáti növény-tea
mell- és tüdőbetegeknek.
 Legjobb sikerrel használtatik: köhögés, hurut, rekedtség, számarhurut, influenza, szűkmellűség, légzési bajok, oldalszúrás, kifejtelt torokgyulladás és egyéb hasonló kimerítő bajoknak.
1 doboz ára 50 fillér, 10 doboz árának előzetes beküldése esetén bérmentve.
 Főraktár és sztétküldési hely:
GAZDIK JÁNOS „Megváltó“-gyógyszertára
 Kőrmöczbányán
 Nagy új árjegyzék január hó elejével jelenik meg s kívánságra bárkinek lesz elküldve.